

Zzp-modelovereenkomsten KNMvD en VvAA bieden voorlopig nog houvast

Vorig jaar schreven we in het Tijdschrift voor Diergeneeskunde over het beschikbaar komen van nieuwe zzp-modelovereenkomsten, opgesteld door KNMvD en VvAA (1). Deze overeenkomsten helpen om vooraf duidelijkheid te krijgen over het werken buiten dienstbetrekking. Dit voorjaar maakte minister Van Gennip haar plannen voor een nieuw zzp-regime bekend. Wat betekenen deze voor de modelovereenkomsten? En: in hoeverre heeft de huidige demissionaire status van het kabinet invloed op de voortgang van deze plannen?

NAAR EEN BESTENDIGE Zzp-WETGEVING

Demissionair SZW-minister Van Gennip wil de balans rondom het werken met of als zelfstandige(n) herstellen en de regels toekomstbestendiger maken. Haar aanpak loopt langs drie lijnen.

1 Gelijker speelveld met werknemers

De eerste lijn gaat over het creëren van een gelijk speelveld tussen zelfstandigen en werknemers. Doel hiervan is met name om het financieel minder aantrekkelijk te maken om te werken als zzp'er. De belangrijkste maatregelen zijn hierbij van fiscale aard, bijvoorbeeld de verdere afbouw van de zelfstandigenaftrek en de afschaffing van de fiscale oudedagsreserve.

2 Duidelijkheid over arbeidsrelatie

Meer duidelijkheid over de arbeidsrelatie is de tweede lijn waarlangs de minister haar doelen wil bereiken. Centraal daarbij staat de vraag: wanneer is er sprake van een dienstbetrekking? En vooral ook: wanneer niet? Opmerkelijk onderdeel van de wetgeving die hiervoor in de maak is, is de 'inbedding van het werk in de organisatie' als zelfstandige indicatie voor een dienstbetrekking. Daarmee zou het voor dierenartsen heel lastig worden

om als zzp'er in een praktijk of kliniek te werken. Lees meer hierover in het kader 'Inbedding in de organisatie als beoordelingscriterium?'

3 Hervatting handhaving

De derde en laatste lijn gaat over de handhaving door de Belastingdienst op schijnzelfstandigheid. Er heeft de laatste jaren nauwelijks handhaving plaatsgevonden, waardoor een 'way of working' is ontstaan waarbinnen alles mogelijk lijkt. De minister wil het huidige handhavingsmoratorium uiterlijk 1 januari 2025 opheffen. Inmiddels is de handhavingscapaciteit al uitgebreid. Mocht de belastinginspecteur bij een controle de samenwerking kwalificeren als een dienstbetrekking, dan krijgen samenwerkingspartijen, nú nog zonder sanctie, de mogelijkheid hun samenwerking anders in te vullen. Die aanwijzing moeten partijen dan wel serieus nemen.

Zzp-MODELOVEREENKOMSTEN OVEREIND?

Sinds de inwerkingtreding van de Wet dba (2) betekent werken op basis van, én conform, een door de Belastingdienst 'goedgekeurde' zzp-modelovereenkomst werken buiten dienstbetrekking. En dus geen inhoudingsplicht van loonheffingen voor de opdrachtgever. Begin vorig jaar legden de KNMvD en VvAA nog nieuwe modellen voor de beroepsgroep voor aan de Belastingdienst (1,3). Een voor waarneming en een voor praktijkmedewerking (zie figuur 1). De dienst oordeelde op 8 februari 2022 positief over deze overeenkomsten, met een geldigheidsduur van vijf jaar. Daarbij geldt wel een voorbehoud van wijziging in wet- en regelgeving en jurisprudentie, óók binnen deze duur. In de plannen van Van Gennip lijkt helaas geen ruimte meer te bestaan voor deze modellen. En op dit moment lijkt de Tweede Kamer door te willen gaan met de plannen (4). Hoe zich dit gaat ontwikkelen en in welk tempo is echter niet duidelijk. De inschatting is dat in ieder geval tot en met 2024 deze modellen nog hun 'fiscale waarde' behouden.

'INBEDDING IN DE ORGANISATIE' ALS BEOORDELINGSCRITE RIUM?

Beogen partijen als zelfstandigen met elkaar te werken, dan kan er alsnog, los van hun intentie of wat er boven een overeenkomst staat, sprake zijn van een dienstbetrekking. Belangrijkste vraag daarbij is of er sprake is van een gezagsverhouding tussen opdrachtgever (bijvoorbeeld een praktijkhouder) en opdrachtnemer (de zzp'er).

BEOORDELING GEZAGSVERHOUDING

Dan gaat het er met name om of de praktijkhouder kan bepalen op welke wijze de zzp'er de opdracht uitvoert. Daarbij spelen diverse overwegingen een rol. Inspecties en rechters wegen deze, ook in onderling verband, om te bepalen of er sprake is van een dienstbetrekking. Ook wel: de 'holistische benadering'. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over:

- De ruimte voor een zzp'er om zelf te bepalen hoe, wanneer, et cetera het werk te verrichten;
- De mogelijkheid voor de opdrachtgever om instructies te geven zoals bij werknemers;
- De mate waarin de zzp'er zelf voorziet in regelingen voor klachten, geschillen, ziekte en de oude dag;
- De mate waarin de zzp'er of het werk van de zzp'er is ingebed in de praktijk van opdrachtgever.

INBEDDING ZELFSTANDIG CRITERIUM

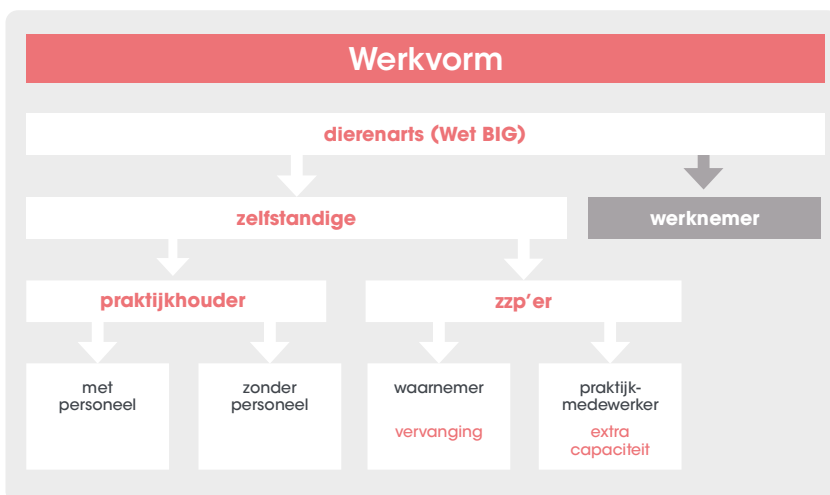
Als de wetgeving zoals voorzien doorgaat, dan kan dat veranderen. Op basis daarvan kan 'inbedding' alsnog als een directe indicatie voor een dienstbetrekking gezien worden en niet meer als een van de vele onderdelen. Daarmee kan het problematisch worden voor de diergeneeskunde, daar waar dierenartsen als zelfstandige in de praktijk of kliniek van een ander werken. Later dit najaar zal na verwachting de nadere uitwerking meer licht op de implicaties hiervan moeten werpen (5).

BEOORDELINGSKADER IN ZZP-MINICOLLEGE

Het op dit moment (nog) geldende beoordelingskader, de 'holistische benadering', zoals geschetst in het online VvAA-minicollege 'Zzp'ers in de zorg in tien minuten' (2020), blijft gedurende de uitwerking van de plannen voorlopig echter nog overeind. Dit minicollege is vrij beschikbaar via vvaa.nl/zzp of via de QR-code:

Figuur 1. Werkvormen zelfstandige dierenartsen (bron: VvAA 2020).

Noten:

1. 'Nieuwe zzp-modelovereenkomsten | Zzp-update 2022', Tijdschrift voor Diergeneeskunde, april 2022.
2. Wet deregulerende beoordeling arbeidsrelaties.
3. Belastingdienst.nl, zoeken met 'modelovereenkomsten dierenarts'.
4. Op moment van schrijven van deze publicatie was de parlementaire lijst met controversiële onderwerpen nog niet bekend.
5. De internetconsultatie over de conceptwetgeving waarin dit is opgenomen wordt dit najaar verwacht.